

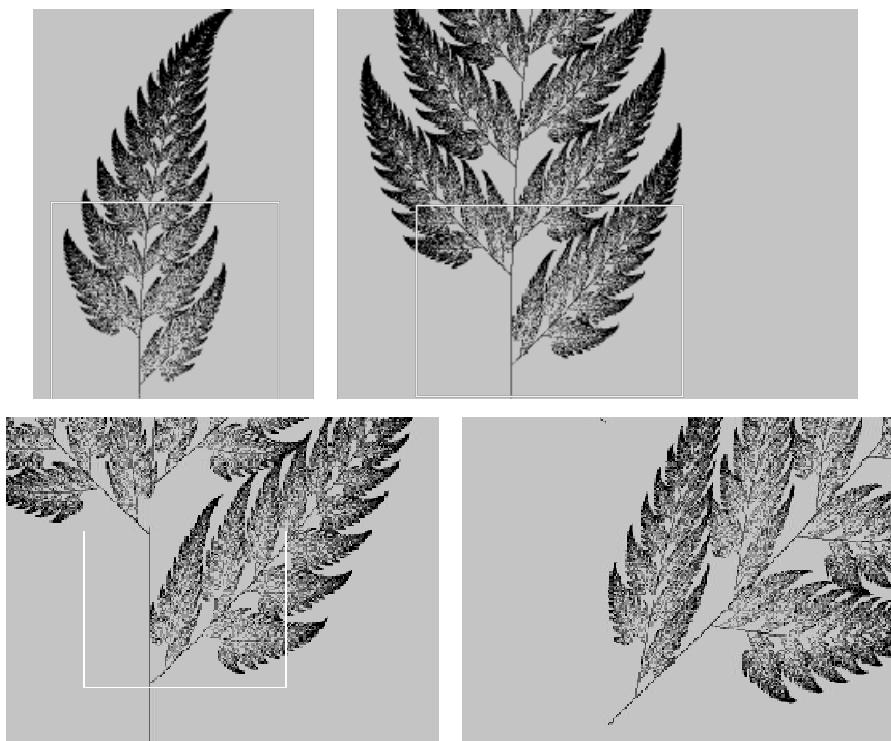
Lo borrilh de nèu

Una fractala es quicòm qu'es fabricat d'un biais particular : quitament se nos sarram, i a totjorn de detalhs.

Es un matematician francés, que s'apelava Benoît Mandelbrot, qu'inventèt lo mot « fractalas » dins los ans 1970. L'inventèt a partir del latin « fractus » que vol dire « copat ». I a de fractalas particularas que lo motiu es totjorn lo meteis, quitament se nos sarram ! Ne trobam dins la natura, dins lo caulet romanesco o las falguières :

Per exemple, en se sarrant d'una falguière, cada fuèlha es una falguière miniatura e se nos sarram tornamai, retrobam una falguière miniatura, etc.

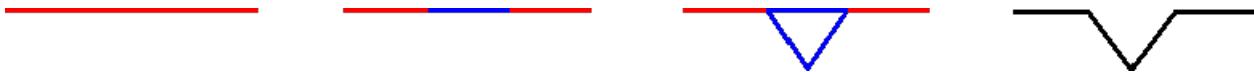
Per comprene melhor, agacha la vièdo de Micmaths :

<https://lc.cx/YoYo> fins a 3 min 20 s.

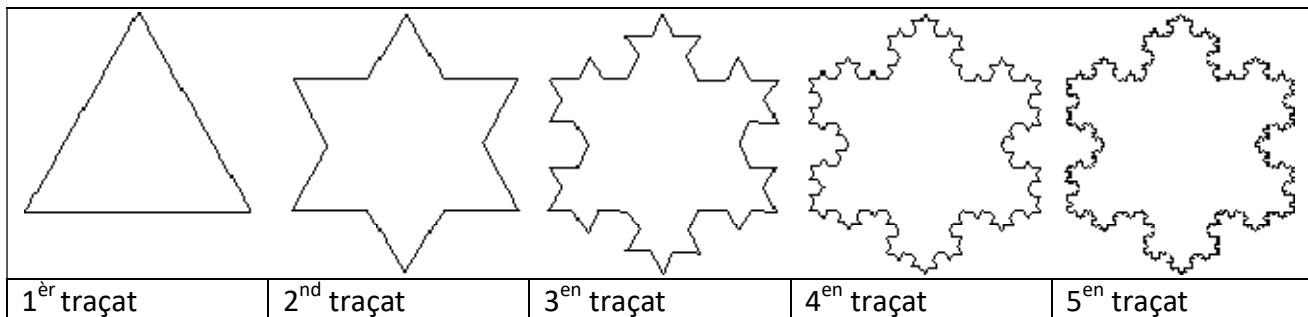
En geometria, i a mantuna fractala famosas coma lo **borrilh de Koch** (o borrh de nèu).

Per lo construire, cal far e tornar far las tres meteissas operacions a cada etapa :

- partejar cada segment en tres,
- construire un triangle eqüilateral que repausa sul tèrc central,
- escafaf sa basa.

Vaquí las differentas etapas de construccion :

Es a tu de o far ! Comença per prene un fuèlh A3 e dessenha un triangle eqüilateral que mesura 21 cm de costat e repetís las operacions çò mai possible ! (encara melhor, 42 cm de costat sus un fuèlh bèl !)

Per plan separar en tres a cada etapa, pòdes utilizar una maquina de partejar. La mèstra/lo mèstre te mostrerà cossí far !

Capitaràs d'anar fins al 5^{en} traçat ?